

VC
634

On heri demum que nudius tertius, sed ab antiquissimis observatum fuisse seculis fatalem quandam atque occultam Nominibus inesse vim, sicut in Numeris, necio quae mysteria latere alte recondita, neminem forsitan Historiarum peritum esse arbitror, qui nesciat. Quaedam enim vel fugitivo saltem oculo pristinum Rerum-publicarum & Provinciarum statum sub Perarum, Macedonum ac Romanorum Imperio perlustramus, tam auspicata quam minus auspicata Regentium deprehendere licet Nomina, quorum Catalogum pertexere nec instituti Nostri ratio, nec cancellorum, intra quos continemur, angustia permittit. Nostro autem propius ut accedamus aeo, tum in Pontificum solo, tum in throno Regum, Gregorios Romam, Philippos Hispaniam, Henricos Franciam, Richardos & Carolos Angliam, Jacobos Scotiam in sinistris collocasse annales memorant. Unde autem ista Nominum fatalitas originem suam trahat, non adeo facile harrolari licet. Sunt quidem qui existimant, quod Nomina ipsa eorum necessitatem inferant, quae vel laeta aut prospera portendunt, vel tristia & infausa minantur, quorum tamen sententiae tantum abest, ut nostrum adiciamus calculum, ut quam maximum potius secessum ab eadem paraturi simus, cum Nomina, quantumvis speciosissima, nullam neque naturalem, neque artificialem, neque supernaturalem operandi virtutem habere praeter alios doctissimos Viros recte omnino tradant Scaliger *Lib. 16. de Subtilit. cap. 349. Langius Ep. 33. Valerius de Sacra Philosoph. cap. 3. & Franc. Torreblanca Corduensis, J. C. C. Celeb. in Epitome Deseil. pag. m. 82.* Sed fatalitatem, si quae fuerit, ut ita loquamur, Theologiam seu divinam fuisse arbitratur, Dec ipso tum nominum impositionem, tum eorum Harmoniam cum eventu seu dirigente seu permitte. Divino enim consilio & instinctu omniomnes quandoque Nominum impositiones fieri, iis, qui non raro eventum respondere, insidendum fortasse non est. Equis enim cum consummatissimo, dum viveret, Theologo Danhauero satis mirari posset *in Abrahamo excelsa paternitatis, in Jacobo supplantationis, in Ismaele exauditionis, in Sara principatus, in Agare peregrinitatis significacionem? Quis non mentione Noe quietem, Japheti incrementum, Nimrodi rebellionem, Michaelis divinam praesentiam, Moysi emersionem, Josue redemptionem designari meminerit?* Inter felicissima autem fortuna eminentioris signa auspiciatissimum LEOPOLDI Nomen perpetuo haecenus fuisse, et illustribus Aultriorum factis facillimo negotio evincere possemus, nisi ad potentissimum Domum Saxoniam mentis dirigere oculos sanctiori quadam Pietatis lege traheremur. Cujus cum evoluissem Annalium monumenta, atque gloriosissimorum Nomina Principum vel a prima origine repetimus, nec ullum ullo unquam tempore mali ominis reperimus, sed Henricos, Albertos, Ernestos, Johannes, Mauritios, Augustos, Christianos, Johannes Georgios, aliosque, laudatissimos Heroes candidissimo semper signat lapillo familia Saxonum excelssima. Inprimis autem FRIDRICI merentur, qui fortunatissimorum Nominum inferantur Albo, quorum pauca quidem numero commemorare, & devotissima observantia admirari liceat. Primus, cui hoc Nominis impostum fuisse legimus, post Marchionem Misitae, *Fridricum cognomine fortem & a Matr. morsu Admorsum, Fridricum Severum, & Fridricum Strenuum,* exiit FRIDRICVS, magno excelsoque animo Princeps & egregius bello editis facinoribus nomen BELLICOSI adeptus. Primus ille Vetenensium Saxonum Dux & Septemvir est, qui beneficio Imperatoris Sigismundi, extincta Afcaniorum familia Principum, haecenus Saxonie Electorum, potentiam suae demus, & splendorem Ducatus atque Septemviratus Saxonici magnopere adauxit, nec Palatinatum modo Alstereensem in Thuringia condidit, sed etiam reliquis ejus accessiones & partes in Veteris Saxonie tractu, sive ut patrio more loquimur, Circulo Electorali (terra Wittenberg in plerisque tabulis) fitas, vicinamque & principalem dignitate Burggraviatum Magdeburgicum cum haereditariis Principatibus & amplissimis Regionibus conjunxit. Hinc nova Insignia, Titulio; sumi, & Auctoritas in sacro Imperio, atque in summo Imperii Senatu eminens, eaque Archi-Principis, & Archi-Marschalli perpetua, ac regiae proxima, atque adeo maxima, & altissimis Territorii radicibus defixa ac semper valitura. Vid. *P. Albinus, G. Fabricius, Cyriacum Spangenberg, Balthasar Mencius, Benjamin Leuberus, & Diplomata Sigismundi & Maximiliani I.* Quanto in pretio, quantisque in deliciis habuerit literas, & omnes, qui Apollinis sequuntur castra, maximus hic Princeps, testatur Celeberrima Lipsienfum Academia, quam ex disturbatae Pragensis collegisse reliquiis Fabricius, *in Origin. Saxon. Balbinus, L. IV. cap. IV. Epit. rerum Bohem. Peiferus, in Lips. Lib. III. Schneiderus, Lib. VI. Chron. Lips. & Aet. Jubilee Tertii* passim referunt.

Alter FRIDRICVS propter incredibilem Mansuetudinem *Placidi* nomen commereuit, cum in eo omnem collocaret operam, ut suis in terris pacata non essent duntaxat omnia, verum etiam cum exorta essent dira bellorum incendia, sedandis & extingvendis iis

non minorem adhibuit curam, ut domi perinde ac publice boni mitissimique Principis Exemplar conflagraret, neque Severitas & Justitia Lenitati atque Clementia detraret. Hinc ubi in publicam expeditur armorum negotia tractare, alieno semper tanquam suo parendum sanguini animo volvens, conscientiaque tranquillioris gloriae soli velificatus, arma temere nequaquam induebat. Manifesta autem Indolis clementissima exhibitu signa, cum ferale eum inter ac Fratrem Wilhelmum, inflammantibus quibusdam infidis Ministris, exoriretur bellum; ubi vel maxime Fortitudinis summam laudem pari Clementia gloria temperate didicerat incomparabilis Heros, hanc solum, praestantissimi Claudiani effato, Diis aequare Principes, nihilque prius Placiditate mentis animique Bonitate sanctam Principalis Exultationis opinionem in hominum affectus influere, haud praeter rem existimans. Hinc & placidissimus hic Fridricus An. 1464. pace undiquaque suavissima renitente, placide obdormivit.

Omniū autem Felicitatem longe superavit FRIDRICVS III. cujus tanta Virtusque & Excellentia animi fuit, ut omni Posterorum memoria non alio, quam divino, seu soli Deo competente, uti recte omnino statuit Pythagoras, Sapientis Nomine celebraretur. Etenim sub hoc laudatissimo Principe Lux Sapientiae divinae clarior exorta est, quam divina Megalandi Virtus, non sine singulari Numinis celestis providentia, post diuturnas immensusque, quibus oppressa hactenus fuerat tenebras, mirifice produxit iterum & in omnium conspectum manifeste posuit. In quo uno tanto excedit aliorum Principum augustae felicitatis culmina, quanto religione orthodoxa & vera nihil divinius homini contingere potest. Sunt equidem ex recentioribus aduersae partis Scriptoribus, qui prava sua & in omnium conspectum libidine ducti alioque male sano Affectum oestro perciti, laudem & sapientiae & amoris in caelestem veritatem sinceri Fridrico adimere, vano quidem molimine conantur, inter quos primas tenere videntur, ex Lojolitarum Schola prodeuntes, *Sfortia Pallavicinus*, Scriptorum multitudinem Cardinalium, quos vocant, purpuram nactus, & *Ludovicus Maimburgius*, iisdem artibus ad Cardinalitum adspirasse honores annis, sed liberiori in Pontificum stilo pro Rege Galliarum inuectus, iussu illius ordine motus, ab hoc autem Abbas & Historicus Regius constitutus, Horumque ipsa & scribendi ratione, & calumniandi audacia aemulus *Antonius Varillaeus*. Verum enimvero cum omnes unitis quasi viribus eo impudentiae prolabantur, ut omnem Sacrorum mutationem, quam Reformationem dicunt, ex causis solum profanis & rationibus privati commodi factam criminantur, singularem de machinationibus Principum privatis iudicandi, & arcanas rerum causas evolendi, vim ac facultatem sibi tribuantur, fraudesque & artes politicas ubi vis non aliter ac nodum in scirpo quarant, atque ex ingenio Gallorum de Germanis perinque iudicent, Cordatiores vix eo se induci passi sunt, ut fidem illis haberent, praesertim cum ipse Julius Clemens cum aliis Romanae factioni addictis quamplurimis, eos fere omnes in Principes injurios, & totos ex mendaciis confutos appellitare non reformidaret. Vid. *Julius Clemens in Not. Moralib. ad Pallavic. pag. 20. 30. 45. seq. Cae. Aquilinus, Lib. de Tribus Hist. Conc. Trid. Script.*, & *H. Heideggerus in Anat. Conc. Trid. p. 1265, Tom. II. Myster. Babyl. p. 273.* & Perillustre Eruditae Nobilitatis Sidus *Seckendorffius in Comm. Hist. et Apolog. de Lutheranism. passim.* Valeant itaque pessimi Osiores Veritatis ac Rosores, omnesque istiusmodi Alassores, qui de sanctissima Imperatorum Majestate libenter ludum & jocum faciunt, sibi que in cunctos fere Principes nefario ausu ac intollerabili ambitione Jus quoddam atque imperium arrogant! Testis Fridriciana & Sapientiae & Pietatis omnixceptione major est, Academia Wittebergensis, quae felicissimis ipsius Auspiciis Natales & Originem debet. Quod sane monumentum omni aere perennius, regalique Pyramidam situ altius longe, quin & tantum est, ut nulli subactarum Gentium Triumpho, nulla prostratorum Exercituum Laureae, non Glorie dicam ac Nominis, sed plus emolumenti ac utilitatis afferre valeant. Quid enim majus, quid praestantius, ac divinus in rebus humanis, quam recte sapere, Deum summum hujus Universitatis Governatorem, qua decet, ratione nosse, & sanctissimo ad verbi divini praescriptum, venerari cultu? Haec enim, docente *Gisberto Voetio*, vera est Sapientia, quae mentem non tantum illustrat, sed cor accendit, quae nudas veritatis notiones & volaticas imagines non tantum in cerebro aut ejus superficiei depingit, sed & interiores animi atque affectuum medullas intime penetrat, penitissimae sanctificat, & validissime convertit. Reliqua sapientissimi Herois gesta uberius interpretari, supervacaneum duco, cum eo nos labore Eruditissimi Viri, Melanchthon, Fabricius, Chytraeus, Spangenbergius, Birckius, Praetorius, alii que levaverint, qui Saxonum Heroem res actusque condere feliciter stilo, in qua magna victurae gloria ponere sustinuerunt. Venio jam ad JOHANNEM FRIDRICVM, qui Crucem auream in dorso fulgentem, in saeculani futurae forsitan calamitatis praesagium, ex Utero Materno protrulit, & sane truculentia inimici facti, quod Ei post infelicem prope Mülbergam incubuit pugnam, cedere coactus; quo quidem turbine non extincta ejus est felicitas, sed offuscata tantum, & aliquantisper pressa, ut instar generosissimae palmae animosior exurgeret. Succedaneum autem tempore

FK No 634

tempore in Electorali Fastigio Fridrici Nominis oblitere gloria atque felicitas videbatur, donec tandem in Serenissimo ac Potentissimo SARMATIAE REGE atque ELECTORE Nitro Clementissimo effloresceret prosperissime. Quod de Augusto, Romani Imperii Conditor, praeclarissimum olim Seneca dixit, incomparabili Huic Heroi tribuere fas sit: Felicissimo Majestatis Regiae, antiquis Saxonibus propria, Instauratori Deum plura quam Vili praestitisse. Omnes haud contemnendum subfuisse jamdudum censent Prudentiores, quod a Gloriosissimo Parente, Johanne Georgio Trevisano, svaivissima inclytissimorum Nominum Societate FRIDRICVS AVGVSTVS diceretur. Nam augustissimis Excelssimorum Mij ruan insitens Vestigijs, qui felicissimo hoc Nomine gavisi sunt, in rebus Imperii Regiae Sarmatici negotiis, Fridricum Bellicosum, in terris haereditariis ac Provinciae sibi subjeclae Fridricum Placidum, utrobique Fridricum Sapientem repraesentat. Quam enim provide ac sapienter regat sapientissimus Rex & Elector, tanquam media Palinurus in unda, quam fluctuantem sevis bellorum procellis tempestatibusque nactus est navem, quamque suo more, h. e. invicto animi robore, dira novercantis fortunae fulmina, vel sustineat, vel divina munus praesidio foriter perumpat, quotusquisque est, qui nesciat, nec insigniter admitterent. Erunt, erunt, qui Trajani hujus Saxonici merita depraedica bunt Plinii elogia, & Servatorem Gentis suae ac Regionis. Fulmen denique Sarmaticum adversus Barbaros vocabunt. Te autem subiectissima quae sumus veneratione, & castis rogamus precibus, Praepositi caeli Numen, ut quae vota audivisti olim in exortu felici splendidissimi hujus Solis Patriae, haec eadem exaudias, quae pro ulteriori Ejus felicitatis atque incolumitatis Conseruatione ac Incremento pari aut majori Pietatis studio Tibi jam deditissima Piorum Turba nuncupat & in posterum nuncupabit, quorum una vox, una Vox summa est, ut Fridrici ac Augusti Imperatorum in felicitate ac perpetua laetitia egrediatur annos! Hujus & augustae felicitatis dulcedine fruatur Serenissimus Princeps Regius ac Dominus, Dominus FRIDRICVS AVGVSTVS, Paternarum & Virtutum & Provinciarum Haeres fortunatissimus, Populi sui Amor & Delicium, cum; Fridericis hodie florentissimis seculi nostri gloriae & fortunae ornamenta adaugeat! Serenissimos quoque Pruffico-Brandenburgici Sangvinis Heroes, auspientissimo Fridrici Nomine insignitos, proferre animus erat, cum FRIDRICVS I. Gentis suae Marchiam Brandenburgicam, atque Electorale Axioma acquisiverit, Potentissimus autem FRIDRICVS, D. *Fridrici Wilhelmi* re & nomine Magni, felicissimi Parentis felicissimus Filius, regio Diademate insigniter auxerit: Verum hanc sibi Spartam demandari a Nobis modesto petiit praestantissimus Juuenis, *Johannes Godofredus Stuednerus, Budissinus, Viri Nobilissimi, Amplissimi, atq; Consultissimi Domini, Godofredi Stuedneri, Senatoris quondam & Scabini de hac nostra Rep. meritisissimi, ex Anna Catharina Mustagiana filii nati minimus.* Ille enim cum, ipsius benignissimi Numinis divina ope, non poenitendos in literis humanioribus fecerit progressus, & jam eorum consensu, quorum consentire interest, pleno gradu ad altiora contendat Studia, suarum duxit esse partium, antequam dulcissimam Patriam relinquere, novum suorum in Studiis elegantioribus provecutum dare Specimen. Suo autem se rite fungi posse officio arbitratus est, si felicitatem Gelsissimorum Principum Prussico, Brandenburgicorum Patrocinio Musarum & Munificentia partem, quantis possit exornaret, elogiis, quorum Libera litate Studia sua Academica indulgentissime nutritum iri confideret. Ingenii praestantiam ac promptitudinem, quo per Naturae benignitatem gaudet, in Confessu Eruditissimorum Virorum aliquoties proferre non infeliciter sustinuit, sub nostro scilicet moderamine Anno 1708. de *Mediis inclarescendi*, & sub B. M. Johanne Sultzio Anno 1709. de *Jubileo Christi Natalitio* differens. Pietatem, Modestiam atque diligentiam omnibus, quorum Disciplina Alumnus fuit, adeo approbavit, ut absque omni adulationis Specie, cujus & causas procul habeo, genuinum Discipuli laudatissimi Exemplar Eum appellare nullas verer. Vereor autem plura addere, ne rarae optimi Juuenis verecundiae vim inferre videar. Hoc tantum adijciam, quod si per B. Parentis & Magnificorum Virorum Sangvinis sui Confortium, aut alia necessitudine Conjunctorum praestantissimas Virtutes eo, quo hactenus laudabili ausu grassari perrexit, non paternam modo, sed & Nobilissimae PLATZIORUM & HENRICORUM Gentis gloriam, in eo quo hactenus fulserit splendore, DEo benigne annuente, sit conservaturus. Quod ut fiat, ceu speramus, Ipsi Lipsiam abeunti uberrimam divini Numinis gratiam advoveamus. Postquam Patronis, Fautoribus, ac Praeceptoribus *Carmine Heroico* valedixerit, Nobilissimus & generosus Juuenis *Wolff Adolph de Zetschwitz*, Eques Lusar. non immemor Conspicuis & amicis, quam cum Stuednero suo conjunxit, ut optimis proficiatur omnibus! ex Anno comprehenabitur! Hanc itaque Panegyricum ut Praenobilissimi atque Amplissimi DNN. Patroni ac Inspectores cum ceteris Musarum Fautoribus Urbis nostrae Clarissimis sua praesentia condecorare, & splendidiorem reddere velint, submissile admodum, honorifice ac per amanter rogitamus, P. P. Budisse d. XVIII. April. MDCCXI.

nl

rl,
E
n
li-
lli
od
m
m
e-
ibi
im
n-
n-
vel
er
a,
os
s,
us
n-
r-
ac
ta
i-
o-
u-
s,
ti
ue
fi-
a
s,
m
u.
i-
d
n-
m
,
r-
r-
,
t,
s.
o
n
,
fi
e
,
i-
-
e
-
e

ULB Halle 3

007 651 988

VD 98

2. 11. 3

*De Fideiis Saxonis principibus
fortunatissimis*

Vc
634

Q. F. E. F. E.
AD

ORATIONEM
VALEDICTORIAM

DE
FELICITATE
SERENISSIMORVM PRINCIPVM
PRVSSICO-BRANDENBVRGICORVM
PATROCINIO MVSARVM AC MVNIFI-
CENTIA PARTA,
PRVSTANTISSIMI JVVENIS

ANNIS
DOFREDI
VDNERI,
DISSINENSIS,
ATI ACADEMIÆ
ENSIS EXIMII,

RASTINA LVCE,
ANNVENTE BONITATE,
CA HORAM TERTIAM
S SACRIS POMERIDIANIS,
RATIOSE ET BENEVOLE
AUDIENDAM,

MOS AIQUE AMPLISSIMOS
RONOS AC INSPECTORES,
IOS MUSARUM MANSVETI-
TORES CLARISSIMOS,
A POTEST OBERVANTIA
AC HUMANITATE,
INVITAT

HAEL THYM,

NEUS CON-RECTOR,
E, LITERIS RICHTERIANIS.

